

**МАКЕДОНСКА БЕРЗА
НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ
АД СКОПЈЕ**

Пречистен текст

**СТАТУТ
на
Македонска берза на хартии од вредност АД Скопје**

Скопје, Јануари 2013 одина

Врз основа на член 41 од Статутот на Македонска берза АД Скопје, Одлуката бр.02-1144/1 од 24.03.2008 година за измени и дополнувања на Статутот на Македонска берза АД Скопје и Решението бр.08-1916/3 за давање согласност на Одлуката бр.02-1144/1 од страна на Комисијата за хартии од вредност, Одлуката бр.02-1784/1 од 18.12.2012 година за измени и дополнувања на Статутот на Македонска берза АД Скопје, Решението бр.УП1 08-238 од 14.01.2013 година за давање согласност на Одлуката 02-1784/1 од страна на Комисијата за хартии од вредност и Одлуката бр.02-90/1 од 28.01.2013 година за постапување по Решение бр.УП1 08-238 на Комисијата за хартии од вредност, Одборот на директори на Македонска берза АД Скопје на својата II-ра седница одржана на 28.01.2013 година донесе пречистен текст на

СТАТУТОТ

на

Македонска берза на хартии од вредност АД Скопје

1. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој Статут се утврдуваат прашања од областа на корпоративното уредување и управување со Берзата, како и други одредби значајни за Берзата, согласно закон.

Берзата има својство на правно лице.

2. ФИРМА И СЕДИШТЕ

Член 2

Полниот назив на фирмата на Берзата е:

МАКЕДОНСКА БЕРЗА НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ АД СКОПЈЕ.

Скратениот назив на фирмата на Берзата е:

МАКЕДОНСКА БЕРЗА АД Скопје

Седиште на Берзата е во Скопје на ул.Орце Николов бр.75.

Член 3

Берзата има свој заштитен знак, чиј изглед и употреба се утврдува од страна на Одборот на директори.

Берзата има печат и штембил, чија форма, чување и употреба ги утврдува Одборот на директори во согласност со закон.

3. ПРЕДМЕТ НА РАБОТА НА БЕРЗАТА

Член 4

Берзата во рамките на своето работење ги врши следниве активности и обезбедува:

- (а) собирање на понуди за купување и продавање на хартии од вредност;
- (б) пазарно формирање на цените на хартиите од вредност со кои се тргува на Берзата;
- (в) склучување на трговски трансакции со хартиите од вредност;
- (г) утврдување и известување за склучените трговски трансакции со хартии од вредност;
- (д) почитување на правилата и стандардите на Берзата, одредбите од Законот за хартии од вредност и правилниците донесени врз основа на законот од страна на членките на Берзата;
- (ѓ) заштита на интересите на инвеститорите во хартии од вредност;
- (е) прием на хартиите од вредност за тргување на Берзата, вклучувајќи го котирањето на хартии од вредност;
- (ж) информирање на јавноста за прашањата значајни за работењето на Берзата;
- (з) издавање на книги, брошури, стручни списанија, видеокасети, компакт дискови и други публикации; и
- (и) организирање советувања, семинари и други облици на едукативно советување.

4. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА РАБОТЕЊЕТО НА БЕРЗАТА

Член 5

Основните принципи врз основа на кои се темели работењето на Берзата се почитувањето на законските и подзаконските акти од областа на хартиите од вредност како и обезбедување на фер, ефикасно и транспарентно функционирање на пазарот на хартии од вредност.

5. ВРЕМЕТРАЕЊЕ

Член 6

Берзата се основа на неодредено време.

6. ОСНОВНА ГЛАВНИНА И АКЦИИ

6.1. Висина на основна главнина

Член 7

Основната главнина на Берзата е во паричен облик и изнесува 1.695.029,03 Евра.

Член 8

Основната главнина на Берзата ја сочинуваат 2.792 обични акции со номинална вредност на една акција од 607,10 Евра.

Член 9

Акционер во Берзата може да биде домашно или странско правно или физичко лице.

Акционер, заедно со неговите поврзани лица, може да има сопственост на 10% акции со право на глас во Берзата, во согласност со закон.

6.2. Зголемување на основната главнина

Член 10

Основната главнина на Берзата може да се зголеми со нови влогови, со условно зголемување на основната главнина, со одобрен капитал и од средствата на Берзата.

Зголемување на основната главнина се врши со одлука на Собранието на акционери на Берзата донесена со најмалку две третини од акциите со право на глас претставени на Собранието.

Член 11

При зголемување на основната главнина Берзата може да издава обични акции и приоритетни акции, што се утврдува со одлуката за издавање акции .

Берзата може да издава и акции кои се продаваат над номиналниот износ (емисиски износ). Сите средства кои Берзата ги остварува со разликата помеѓу номиналната и продажната цена претставуваат премија на емитирани акции на Берзата.

Член 12

Одборот на директори на Берзата може, за период од пет години по уписот на овој Статут во трговскиот регистар, преку издавање на нови акции врз основа на влогови, да ја зголеми основната главнина до определен номинален износ (одобрен капитал), во согласност со закон. Со одобрувањето на овој Статут таквото зголемување се смета за одобрено во рок од пет години по денот на упис на овој Статут во трговскиот регистар.

Номиналниот износ на одобрениот капитал не може да ја надмине половината од основната главнина утврдена со овој Статут.

Акции врз основа на овој член можат да се издадат само со согласност на мнозинството неизвршни директори на Одборот на директори.

Член 13

Зголемувањето на основната главнина со средства на Берзата може да се изврши со издавање на нови акции.

Член 14

Новите акции издадени во согласност со закон, овој Статут или одлуката на Собранието на Берзата за зголемување на основната главнина учествуваат во добивката остварена во годината во која се издадени тие акции.

6.3. Намалување на основната главнина

Член 15

Со одлука на Собранието на акционери основната главнина на Берзата може да се намали, но намалувањето не може да изнесува повеќе од најмалиот номинален износ определен со закон.

Намалувањето на основната главнина се врши со одлука на Собранието на акционери на Берзата донесена со најмалку три четвртини од акциите со право на глас претставени на Собранието.

6.4 Други работи поврзани со хартиите од вредност издадени од Берзата

Член 16

Берзата во согласност со закон и со овој Статут може, до износот на основната главнина да издава конвертибилни обврзници коишто на доверителите им даваат право да ги заменат за акции, во одреден период на определена опција или во кое било време за времетраењето на обврзницата.

Конвертибилните обврзници од став 1 на овој член се издаваат на начин и според постапката кои со овој Статут се определени за издавање на акции.

Член 17

Собранието може, во согласност со закон, да одобри склучување на опциски договори за купување и за продажба на акции и на обврзници издадени од Берзата. Начинот и условите за склучување на опциски договори за купување и продажба на акции и на обврзниците издадени од Берзата ќе бидат утврдени со одлуката на Собранието за одобрување на склучување на опциски договори.

Член 18

Берзата може, во согласност со Законот, да купува свои сопствени акции. Одлуката за откуп на сопствените акции ја донесува Собранието на акционери со обично мнозинство од акциите со право на глас претставени на Собранието.

7. ПРАВА, ОБВРСКИ И ОДГОВОРНОСТИ НА АКЦИОНЕРИТЕ

Член 19

Секоја обична акција дава право на глас во Собранието на Берзата, освен во случај на ограничувања предвидени со закон.

Член 20

За акционер на Берзата се смета секое лице запишано во акционерската книга на начин определен со закон.

Својство на акционер на Берзата стекнува домашно или странско, физичко или правно лице што стекнало акции во согласност со закон. Правата на акционерот се стекнуваат со денот на упис во акционерската книга, освен ако со закон поинаку не е определено.

Својството на акционер на Берзата и правата поврзани со тоа престануваат со моментот на бришење од акционерската книга.

Член 21

Акционерите, под еднакви услови, имаат еднаков статус.

Член 22

Акциите се запишуваат во акционерска книга на Берзата која се води во нематеријална форма, како електронски запис и се депонира и води кај Централниот депозитар на хартии од вредност АД Скопје (“Депозитар”), согласно со законот и актите на Комисијата за хартии од вредност (во натамошниот текст “Комисијата”) и на Депозитарот.

Во акционерската книга се запишуваат податоците определени со закон, податоците што се определени во одлуките за издавање на акции, сите оптоварувања на акциите и изречените забрани.

Член 23

Акционерите не можат да бараат враќање на акционерскиот капитал додека постои Берзата, ниту кога над Берзата ќе биде поведена стечајна постапка. Ако над Берзата била спроведена ликвидациона постапка, акционерот има право да учествува во повратот на капитал од ликвидационата маса на Берзата што останува по намирување на обврските спрема доверителите.

Учеството при поделбата на остатокот од ликвидационата маса се определува на ист начин како и неговото учество во распределбата на добивката.

Член 24

За своите обврски Берзата одговара со сиот свој имот.

Акционерите на Берзата не одговараат за обврските на Берзата.

8. АКТИ НА БЕРЗАТА

Член 25

Акти на Берзата за чие донесување, менување и дополнување е потребна согласност од Комисијата се:

- Статут на Берзата;
- Правилата за членство;
- Правилата за тргување;
- Правилата за котација;
- Правилата за арбитража;
- Правилата за однесување и дисциплина;
- сите акти поврзани со надоместоците кои се наплатуваат за реализација на трансакциите на Берзата;
- одлуките за било какво спојување или поврзување со други берзи.

Со Правилата за членство, покрај другото, се регулираат условите за стекнување членство на Берзата, правата и обврските на членките на Берзата, условите, критериумите и документацијата за прием на одделни членки во Берзата и нивните права и обврски.

Со Правилата за тргување, покрај другото, се регулира начинот на организирање на информативниот систем во делот за тргувањето со хартии од вредност.

Со Правилата за котација, покрај другото, се дефинирани различните пазарни сегменти на Берзата, условите за внесување на одредена хартија од вредност на определен пазарен сегмент, а особено условите кои треба да ги исполни издавачот и од него издадените хартии од вредност за внесување на Официјалниот пазар (котација), како и постојните обврски на издавачите чии хартии од вредност се котирали на Официјалниот пазар на Берзата.

Со Правилата за арбитража, покрај другото, се регулира начинот на решавање на споровите помеѓу членките на Берзата и членките на Берзата и нивните клиенти.

Со Правилата за однесување и дисциплина, покрај другото, се регулираат причините поради кои на одделни членки во Берзата им се забранува работењето на Берзата како и начинот на вршење на надзор што Берзата го спроведува над своите членки.

Со актите поврзани со надоместоците кои се наплатуваат за реализација на трансакциите на Берзата се регулира висината на надоместоците кои Берзата ги наплатува за реализација на трансакциите со хартии од вредност.

Одборот на директори може да донесе и други акти со кои се регулира работењето на Берзата.

9. УПРАВУВАЊЕ НА БЕРЗАТА

Член 26

Органи на управување на Берзата се:

- Собрание на акционери на Берзата;
- Одбор на директори.

9.1 Собрание на акционери (“Собрание”)

Член 27

Седниците на Собранието на Акционери на Берзата ги свикува Одборот на директори.

Седница на Собранието може да биде свикана од акционерите на начин предвиден со закон.

Седницата на Собранието се свикува со покана со содржина и на начин предвидени со законот.

Доколку не се доставува до сите акционери посебно, поканата за Собрание се објавува во дневен весник.

Седниците на Собранието на Берзата по правило се одржуваат во седиштето на Берзата, а можат да се одржуваат и во друго место. За местото на одржувањето на седниците на Собранието одлучува Одборот на директори.

Рокот којшто тече од денот на испраќањето на поканата за учество на Собранието до денот на одржувањето на Собранието не може да биде подолг од 50 дена ниту пократок од 21 ден до денот на одржувањето на Собранието.

Материјалите за седницата на Собранието мораат да бидат достапни до акционерите од денот на испраќањето на поканата.

Член 28

Собранието одлучува само за прашања кои со закон и со овој Статут се утврдени како прашања што спаѓаат во надлежност на Собранието, и тоа:

- измени на Статутот на Берзата;
- одобрување на годишната сметка, на финансиските извештаи и на годишниот извештај за работа на Берзата во претходната деловна година и одлучување за распределба на добивката;
- избор и отповикување на членовите на Одборот на директори и утврдување на надоместокот кој ќе им се исплаќа на неизвршните членови на Одборот на директори за нивната работа;
- одобрување на работата и на водењето на работењето со Друштвото на членовите на Одборот на директори;
- промена на правата врзани за одделни родови и класи акции;
- зголемување и намалување на основната главнина на Берзата;
- издавање акции и други хартии од вредност;
- донесување на Програмата за работа и утврдување деловната политика на Берзата;
- избирање на членови на Комисијата за Арбитража;
- назначување овластен ревизор за ревизија на годишната сметка и на финансиските извештаи;
- одобрување на големи зделки чиј предмет е имот чија вредност е проценета над 50% од книговодствената вредност на имотот на Берзата, во согласност со постапката за одобрување големи зделки утврдена во Законот за трговски друштва;

- статусни промени и престанување на Берзата;
- други прашања утврдени со закон или со овој Статут.

Собранието не може да одлучува за прашања од областа на управувањето и водењето на работата на Берзата што спаѓаат во надлежност на Одборот на директори.

Член 29

Собранието може да одржува редовни годишни седници и вонредни седници.

Секоја година се одржува Годишна седница на Собранието (годишно собрание). Годишното собрание се свикува најдоцна три месеца по составувањето на годишната сметка, на финансиските извештаи и на годишниот извештај за работата на Берзата во претходната календарска година, но не подоцна од шест месеци од завршувањето на календарската година.

На Годишната седница, Собранието:

- ги разгледува годишната сметка, финансиските извештаи и годишниот извештај за работата на Берзата и донеува одлука за нивно усвојување;
- одлучува за употребата на чистата добивка или за покривање на загубата; и
- одлучува по однос на одобрувањето на работата на членовите на Одборот на директори.

Ако Годишната седница на Собранието не биде свикана или ако од било кои причини не се одржи во рокот определен во став 1 од овој член, одлука за свикување на годишно собрание може да донесе судот на предлог на било кој акционер.

Член 30

Секој акционер има право да учествува во работата на Собранието и право на еден глас за секоја акција за која е запишан во акционерската книга.

Акционерите кои се правни лица можат да учествуваат на Собранието преку нивниот застапник по закон.

Акционерот може да именува и овласти лице кое ќе го застапува на Собранието и ќе гласа во негово име, со полномошно заверено кај нотар.

Секое овластување се однесува за една седница на Собранието, освен доколку поинаку не е определено со полномошното.

Член 31

Собранието може да работи ако на седницата присуствуваат или се претставени акционери кои поседуваат најмалку мнозинство од вкупниот број на акции со право на глас.

Секој акционер кој има намера да учествува на Собрание е должен да го пријави своето учество на Собранието најдоцна пред почетокот на седницата на закажаното собрание.

Списокот на пријавените акционери го подготвува извршниот член на Одборот на директори кој се грижи истиот да биде потпишан од секој присутен акционер, односно полномошник на акционер со што го верификува своето присуство на Собранието.

Пред почетокот на одржувањето на Собранието, извршниот член на Одборот на директори го споредува списокот на пријавените акционери според состојбата во акционерската книга добиена од Депозитарот најмногу 48 (четириесетисум) часа пред одржувањето на седницата на Собранието.

Потпишаниот список, со свој потпис, го заверуваат претседавачот со Собранието и записничарот. По заверката на списокот претседавачот со Собранието го констатира кворумот за работа.

Заверениот список се дава на увид на сите учесници на Собранието пред првото гласање. Секој акционер заведен во списокот може да бара копија на потпишаниот список, на свој трошок, којшто не може да биде поголем од вистинскиот трошок.

Член 32

Собранието избира претседавач со седницата на Собранието (во понатамошниот текст “претседавач со Собранието”) од редот на акционерите или лице коешто застапува акционер. За претседавач со Собранието не може да биде избран член на Одборот на директори на друштвото. Претседавачот со Собранието го определува редоследот на работата и го одржува редот на седницата на Собранието, а може да предлага правила за водење на седницата на Собранието. Претседавачот со Собранието се избира за секое одделно Собрание. Мандатот на претседавачот со Собранието трае до изборот на претседавачот на наредното Собрание коешто треба да биде одржано.

Член 33

За работата на Собранието се води записник.

Собранието избира лице коешто води записник (во понатамошниот текст “Записничар”) кое може да биде и нотар, а може да избере и двајца бројачи на гласови кои не мора да се акционери.

Записникот се подготвува во рок од 8 (осум) дена од денот на одржувањето на состанокот и го потпишуваат Записничарот и претседавачот со Собранието.

Кога записникот го води нотар, записникот се подготвува најдоцна во рок од 3 (три) дена од денот на одржувањето на Собранието и него го потпишува нотарот и претседавачот со Собранието.

Записниците заедно со прилозите се чуваат најмалку десет години.

Член 34

Одлуките на Собранието се донесуваат со мнозинство од акциите со право на глас претставени на Собранието, освен кога со Законот за трговски друштва и со овој Статут не е определено поголемо мнозинство или не се пропишани други услови во поглед на мнозинството со коешто се донесуваат одлуките на Собранието.

Член 35

Собранието одлучува со јавно гласање.

По барање на еден или на повеќе акционери кои имаат најмалку една десеттина од вкупниот број на акциите со право на глас, се пристапува кон тајно гласање.

Член 36

Покрај одржувањето на седници со лично присуство, Собранието може да одлучува и по пат на одржување на седници преку конференциска врска, како и со донесување на одлуки без одржување на седница во согласност со Законот за трговски друштва.

Член 37

Одлуките на Собранието влегуваат во сила со денот на нивното донесување, освен ако во одлуката не е утврден друг датум на влегување во сила.

Член 38

Акционер не може да гласа за одлука што го ослободува од обврска, од некое побарување коешто Берзата го има спрема него или од одговорност или кога му се признава некаква предност или привилегија на сметка на Берзата, односно кога се гласа за одлука да се поведе судска или друга постапка против него, освен ако со закон или овој Статут поинаку не е определено. Во овие случаи, акционерот не може да го остварува правото на глас, ниту лично ниту преку полномошник.

Акционер кој за своја сметка или за туѓа сметка во определена работа има спротивен интерес од интересот на Берзата, а знае дека интересите се спротивни,

не смее ниту лично ниту преку застапник да гласа во поглед на таа работа во свое или во туѓо име.

Ако постапи спротивно на став 2 од овој член, акционерот одговара за штетата која Берзата би ја претрпела, освен ако докаже дека мнозинството би било постигнато и без неговиот глас.

Ништовен е договорот со кој акционерот се обврзува да го врши правото на глас според упатството на Берзата или на Одборот на директори. Ништовен е договорот со кој акционер се обврзува да гласа за предлозите на Одборот на директори.

9.2 Одбор на директори (“Одбор”)

Член 39

Собранието ги бира членовите на Одборот на директори со јавно гласање. Собранието може, на седницата на која се избираат нови членови на Одборот, да одлучи изборот да се врши со кумулативно гласање.

Одборот се состои од 8 (осум) члена, од кои 7 (седум) неизвршни члена и 1 (еден) извршен член.

Извршниот член на Одборот го носи називот Главен Извршен директор.

Од редот на неизвршните членови, најмалку една четвртина треба да бидат независни членови, што се назначува при изборот.

Најмалку една третина од вкупниот број на членовите на Одборот треба да бидат лица кои не се вработени во Берзата или поврзани со било кој акционер, членка на Берзата или правно лице кое е учесник на пазарот на хартии од вредност.

Член 40

Мандатот на членовите на Одборот трае 4 години.

За членови на Одборот можат да бидат избрани само физички лица кои се деловно способни.

Членовите на Одборот мораат да имаат најмалку тригодишно искуство во областа на финансиите и/или деловното право.

Член 41

Одборот управува со Берзата.

Одборот, во рамките на надлежностите утврдени со овој Статут, законот и овластувањата кои изрично му се дадени од Собранието, има најшироки овластувања за дејствување во сите околности во името на Берзата.

Одборот работи и одлучува на начин утврден со овој Статут.

Во остварувањето на своите овластувања Одборот :

- ја предлага деловната политика на Берзата;
- ги подготвува предлозите на одлуките на Собранието;
- ги спроведува одлуките и другите акти на Собранието;
- ги донесува актите на Берзата, освен оние кои се во надлежност на Собранието;
- ги именува и разрешува членовите на комисиите кои ги формира ;
- управува, раководи и дава насоки за работењето на Берзата;
- врши надзор над работењето на Берзата;
- донесува одлуки поврзани со статусот на учесниците во тргувањето на Берзата;
- се грижи за интересите на Берзата и за легалитетот во нејзиното работење, за остварување на нејзините функции и цели, како и за финансиското работење и стабилност на Берзата;
- ги толкува актите кои ги донесува и донесува соодветни одлуки;
- донесува одлуки во согласност со овластувањата кои произлегуваат од актите на Берзата;
- го донесува Деловникот за работа на Одборот; и
- врши и други работи утврдени со овој Статут, законот и општите акти на Берзата.

Освен овластувањата кои произлегуваат од став 4 на овој член, Одборот ги има следниве посебни овластувања:

- одлучува за прием и исклучување од членство во Берзата на овластен учесник на пазарот на хартии од вредност;
- одлучува за прием и исклучување од котација на хартии од вредност;
- дава насоки на Главниот Извршен директор на Берзата;
- одлучува по жалби на одлуки донесени од страна на Главниот Извршен директор согласно актите на Берзата;
- пренесува дел од своите ингеренции на Главниот Извршен директор;
- дава повремено упатства на членовите во форма на општи известувања со цел спроведување или применување на Статутот и актите на Берзата;
- ги суспендира делумно или во целост активностите на Берзата во случај на непредвидени проблеми и презема соодветни мерки за нивно разрешување;
- ги користи сите свои законски овластувања потребни за спроведување на овој Статут и актите на Берзата.

Член 42

Членовите на Одборот се должни да го пријават секој постоеен или потенцијален судир на интереси со прашања од делокруг на работењето на Одборот. Членот на Одборот, во случај на постоење на судир на интереси, не може да учествува во работата на Одборот по тоа прашање и да гласа при донесувањето на одлуката.

Членовите на Одборот се должни на Главниот Извршен директор на Берзата да му го соопштат статусот на директор или големи акционерски удели во друштвата што се котираат или се членки на Берзата и нивната позиција во тие друштва, во друштва што се партнери на тие друштва, независно дали се тие формирани во Македонија или надвор од неа.

Член 43

(1) Основни обврски на членовите на Одборот се:

- чесно и лојално да работат во интерес на Берзата;
- да ја почитуваат доверливоста на искажаните мислења, ставови и документи на Одборот;
- да не користат доверливи информации во своја и туѓа полза; и
- да го одржуваат на високо ниво интегритетот на Берзата во јавноста.

Член 44

Од редот на неизвршните членови, Одборот избира претседател на Одборот на директори.

Претседателот на Одборот се грижи за работата на Одборот, ги свикува седниците на Одборот и раководи со нив. По правило седниците се свикуваат со писмено известување испратено до секој член на Одборот, најдоцна пет дена пред одржувањето на седницата.

Претседателот на Одборот ги свикува седниците на Одборот кога смета дека е тоа потребно или кога тоа писмено го бара Главниот Извршен директор или три неизвршни членови на Одборот.

Ако претседателот е спречен, со седницата раководи неизвршен член на Одборот што ќе го избере Одборот.

Член 45

Одборот работи на седници.

Одборот одржува состанок кога тоа го налага извршувањето на работите во рамките на неговите надлежности.

Одборот може да работи и полноважно да одлучува ако на состанокот се присутни најмалку половина од сите негови членови.

Одлуките се донесуваат со мнозинство гласови од присутните членови.

Заклучоци и одлуки Одборот може да донесува писмено и без одржување на седница. Во таков случај сите членовите на Одборот треба да дадат согласност за одлуката која се донесува без одржување на седница, согласно Деловникот за работа на Одборот на директори на Берзата.

Гласот на претседателот на Одборот е одлучувачки во случај на поделба на гласовите.

Одлуките на Одборот влегуваат во сила од денот на нивното донесување, освен ако со закон не е определено поинаку.

Член 46

Неизвршните членови, покрај овластувањата што со овој закон им се определени во вршењето на правото на надзор над водењето на работењето од страна на Главниот Извршен директор, имаат право да вршат увид и да ги проверуваат книгите и документите на Берзата, како и имотот. Неизвршните членови за вршење одделни стручни работи од надзорот можат да задолжат кое било вработено лице во Берзата или друго стручно лице.

Член 47

Членот на Одборот, е должен овластувањата што му се дадени со закон и со овој Статут да ги врши во интерес на Берзата и во интерес на сите акционери со внимание на уреден и совесен трговец и не може да ги пренесе своите овластувања на друг член на Одборот.

Членовите на Одборот се должни како деловна тајна да ги чуваат сите известувања и податоци што на кој било начин се однесуваат на работењето на Берзата, а кои ги добиле како доверливи.

Во текот на извршувањето на своите должности, членовите на Одборот можат да се потпираат на информации, на мислења или на извештаи подготвени од независни правни советници, независни овластени сметководители и овластени ревизори и други лица, за кои се верува дека се доверливи и компетентни за работите што ги вршат, при што не се смета дека со тоа се ослободени од својата обврска да постапуваат со внимание на уреден и совесен трговец.

Член 48

За работата на Одборот се води записник.

Записникот мора да ги содржи имињата на присутните членови, предметите за кои се расправало и за донесените заклучоци и одлуки со назначување на соодносот на

гласовите. Секој член на Одборот кој гласал против заклучокот или одлуката, може да бара причините за неговото мислење и став накусо да се внесат во записникот. Записникот го потпишуваат сите присутни членови на Одборот, а ако некој не го потпише записникот се забележува причината за тоа, ако била наведена.

Записникот по потпишувањето заедно со писмено изготвените одлуки, заклучоци и други акти, се доставуваат до лицата задолжени за извршување, а еден примерок се доставува и чува во архивата на Берзата.

Член 49

Собранието може да ги отповика сите членови на Одборот и пред истекот на времето за коешто биле избрани. За одлуката за отповикување е потребно мнозинство гласови од акциите со право на глас претставени на Собранието.

Член 50

Собранието со одлука ги определува видот и висината на надоместокот на неизвршните членови на Одборот. Неизвршните членови на Одборот имаат право и на надомест на сите други трошоци (патни и други трошоци), право на осигурување на живот и на друг вид осигурување, како и други права што се поврзани со вршењето на нивната функција (користење работни простории, потребни средства за работа и друго).

Главниот Извршен директор има право на плата, односно месечен надомест, право на осигурување на живот и на друг вид осигурување, на надоместок на патни и на други трошоци и други права.

Член 51

Одборот може да формира една или повеќе комисии од редот на своите членови и од други лица.

Комисиите не можат да одлучуваат за прашања што се во надлежност на Одборот, ниту можат да им се пренесат нивните права и обврски.

9.3 Главен Извршен директор

Член 52

За Главен Извршен директор може да биде именувано само физичко лице кое е соодветно квалификувано во областа на економијата, финансиите или деловното право.

Главниот Извршен директор мора да има дозвола за работење со хартии од вредност од Комисијата.

По назначувањето, Главниот Извршен директор подлежи на добивање согласност за директор од Комисијата.

Член 53

Правата и обврските на Главниот Извршен директор коишто не спаѓаат во делокругот на надлежностите утврдени со овој Статут, покрај правата и обврските со закон, се утврдуваат со договорот за уредување на меѓусебните односи склучен помеѓу Главниот Извршен директор и Берзата.

Во името на Берзата договорот го склучуваат неизвршните членови на Одборот, а во нивно име го потпишува Претседателот на Одборот.

Договорот се потпишува во рок од 30 дена од денот на уписот на Главниот Извршен директор во Трговскиот регистар.

Член 54

Неизвршните членови на Одборот го именуваат и разрешуваат Главниот Извршен директор.

Член 55

Главниот Извршен директор ги има следниве надлежности:

- раководи и ја организира работата на Берзата;
- ја застапува и потпишува Берзата и ја претставува пред трети лица;
- ги предлага основите на деловната политика на Берзата и организацијата на Берзата;
- ги извршува одлуките на Собранието и на Одборот на Берзата, односно се грижи за нивно спроведување;
- ги раководи и организира правните и административните работи и финансиското работење на друштвото;
- предлага на Одборот именување и разрешување на лица со посебни овластувања и одговорности во Берзата;
- одлучува за прераспоредување на работниците во зависност од потребите на работата;
- предлага на Одборот начин за ангажирање на надворешни работници и други надворешни извршители во зависност од потребата на Берзата;
- одлучува за набавки и пласмани согласно одлука на Одборот;
- по функција, присуствува на седниците на органите на Берзата, а по потреба изготвува и извештаи;
- периодично известување на Одборот по сите прашања во врска со Берзата или во случаи кога тоа е потребно;

- врши и други работи во согласност со овој Статут и други акти на Берзата.

Главниот Извршен директор или од него овластено лице истапува во јавноста во име на Берзата и дава изјави онаму каде што тоа е погодно.

Член 56

Покрај овластувањата од член 55 од овој Статут, Главниот Извршен директор ги има следниве посебни овластувања:

- се грижи за котација на друштвата и следење на работата на котираните друштва;
- се грижи за тргувањето и надзорот на тргувањето на Берзата преку системот на тргување и преземање на сите неопходни чекори за одржување на регуларно и ефикасно тргување согласно актите на Берзата;
- времено суспендирање на тргувањето и ревидирање или поништување на склучена трансакција со било која хартија од вредност согласно актите на Берзата;
- прием и следење на работата на учесници во тргувањето;
- поднесување на предлог за отпочнување на дисциплинска постапка;
- се грижи за информацискиот систем и технолошка поддршка;
- донесување одлуки и други поединечни правни акти во согласност со овластувањата кои произлегуваат од актите на Берзата;
- преземање на други дејствија согласно овластувањата предвидени во актите на Берзата.

Член 57

Главниот Извршен директор може да биде отповикан од страна на Одборот во кое било време, со соодветно образложение, во кој случај му мирува својството на член во Одборот до наредното Собрание на коешто ќе се одлучи дали ќе биде отповикан пред истекот на мандатот за којшто е избран.

Главниот Извршен директор може да биде отповикан и пред истекот на мандатот за којшто е избран, во случај кога Комисијата за хартии од вредност му ја одземе согласноста за директор.

Ако Главниот Извршен директор е отповикан, истиот има право да бара надомест доколку е така определено со договорот за уредување на односите меѓу Берзата и Главниот Извршен директор.

Член 58

Главниот Извршен директор најмалку еднаш во три месеци им поднесува на неизвршните членови писмен извештај за работењето на Берзата.

Главниот Извршен директор по истекот на деловната година поднесува до Одборот годишна сметка, финансиски извештај и годишен извештај за работењето на Берзата.

На барање на неизвршните членови, Главниот Извршен директор е должен да подготви посебен извештај за состојбата на Берзата или за некои определени аспекти од нејзиното работење.

Неизвршните членови се овластени сами или преку други лица да преземат дејства заради стекнување увид во работењето на Берзата и управувањето со Берзата од страна на Главниот Извршен директор.

Член 59

Главниот Извршен директор е овластен во името на Берзата, а во рамките на надлежностите утврдени со овој Статут, да склучува договори и да врши други правни работи и дејствија, како и да ја застапува Берзата пред судовите и другите државни органи, како и пред трети лица.

Член 60

Главниот Извршен директор, по негово овластување, а во рамките на надлежностите утврдени со овој Статут, може да го застапуваат лица со посебни овластувања и одговорности кои вршат комерцијални, финансиски, сметководствени, информатички и правни работи.

10. ДРУГИ ОРГАНИ

Член 64

Во рамките на своите надлежности, Берзата основа посебни органи, и тоа:

- а) Комисија за котација на хартии од вредност, која врз основа на проверка на хартиите од вредност на емитентот, согласно критериумите и условите утврдени во законските и други прописи, како и врз основа на посебните критериуми од Правилата за котација донесени од Одборот му предлага на Одборот котација или исклучување од котација на хартиите од вредност;
- б) Дисциплинска комисија која ја спроведува дисциплинската постапка согласно Правилата за однесување и дисциплина и која му предлага на Одборот донесување на дисциплински мерки против членките на Берзата и брокерите;
- в) Комисија за Арбитража која согласно Правилата за арбитража на Берзата ја спроведува арбитражната постапка и донесува одлуки во случај на спор помеѓу членки на на Берзата, членките на Берзата и нивните клиенти како и помеѓу членките на Депозитарот и помеѓу членките на Депозитарот и нивните клиенти.

11. НАЧИН НА ОБЈАВУВАЊЕ НА ИНФОРМАЦИИ

Член 65

Берзата ја известува јавноста за тргувањето со хартии од вредност согласно закон.

Берзата доставува дневни, неделни, месечни и годишни извештаи за своето работење до Комисијата за хартии од вредност.

12. НАЧИН НА СПРЕЧУВАЊЕ НА ЗЛОУПОТРЕБА НА ИНФОРМАЦИИ

Член 66

Актите на Берзата содржат одредби со кои учесниците во тргувањето на Берзата се обврзуваат да водат комплетна евиденција и контрола, заради обезбедување на доверливоста на сите податоци што се однесуваат на трансакциите на нивните клиенти. Со актите на Берзата е регулиран начинот на спречување на злоупотреба на информациите кои не се достапни за сите членки на Берзата.

Берзата врши контрола на безбедноста на своите системи, со цел постојано да се запази доверливоста на податоците.

Берзата е должна да ги доставува податоците до Комисијата за хартии од вредност на писмено барање од Комисијата за хартии од вредност.

Секое лице вработено на Берзата кое поседува доверливи деловни податоци и информации, кои сеуште не се достапни до јавноста, а можат да влијаат на цените на пазарниот материјал на Берзата, не смее да ги користи за остварување на имотна или било која друга корист за себе или друго лице.

Одборот го следи почитувањето на правилата за внатрешна злоупотреба на информацијата и превзема мерки за нивно спроведување.

13. ОБЈАВУВАЊЕ НА АКТИТЕ

Член 67

Статутот на Берзата, неговите измени и дополнувања, како и актите на Берзата се доставуваат до членките на Берзата и се објавуваат на веб страницата на Берзата.

Поединечните акти донесени од страна на Одборот или од Главниот Извршен директор кои се од интересен карактер може да се истакнат на огласната табла во просториите на Берзата.

Член 68

Сите акти на Берзата и релевантните информации за работата на Берзата, кои не претставуваат деловна тајна, се објавуваат и дистрибуираат преку информативниот и комуникацискиот систем на Берзата во кој непосредно се вклучени членките на Берзата.

14. ПОСТАПКА ЗА ИЗМЕНА НА СТАТУТОТ

Член 69

Иницијатива за измена или дополнување на овој Статут може да поднесе:

- Одборот на директори и
- Акционери кои поседуваат 10 % од основната главнина.

Во иницијативата се образложува потребата од измени или дополнување.

Иницијативата ја разгледува Одборот и дава свое мислење, доколку тој не е подносител.

Член 70

Ако Одборот ја прифати иницијативата, формира работна група за изготвување на нацрт на измените, при што дава насока за изработка.

Член 71

Предлогот за измени на овој Статут го утврдува Одборот.

Член 72

Одлуката за измена и дополнување ја донесува Собранието.

Кога со измените се усогласува неговата содржина со полноважно донесена одлука, Собранието може овластувањето за измена на овој Статут да го пренесе на Одборот.

Измена на овој Статут се врши со мнозинство од најмалку две третини од акциите со право на глас претставени на Собранието.

Член 73

Главниот Извршен директор е должен овој Статут да го пријави заради упис во трговскиот регистар.

Главниот Извршен директор е должен во рок од пет дена од денот на упис на овој Статут во трговскиот регистар да достави до Комисијата примерок од потврдата за упис.

16. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 74

Овој Статут е напишан на македонски јазик. За оригинален примерок на овој Статут се смета оној текст на Статутот чии страници се парафирани од страна на претседавачот со Собранието и кој е потпишан од него.

Оригиналниот примерок од овој Статут се чува во просториите на Берзата. Текстот на овој Статут, по неговото стапување во сила, се објавува на веб страницата на Берзата.

Член 75

Овој Статут влегува во сила и се применува од денот на приемот на согласноста дадена од страна на Комисијата за хартии од вредност.

Член 76

Со денот на влегувањето во сила на овој Статут, престанува да важи Статутот на Берзата чиј пречистен текст беше утврден на седницата на Одборот на директори одржана на 27.05.2008 година.

Скопје, Јануари 2013 година

Собрание на акционери

Претседавач

Николче Петковски